

Élővilág, táj

A telepítés szakaszában

A tervezett beruházás kivitelezési munkálatai élővilág-védelmi szempontból a telephely területen (közvetlen hatásterület) nem eredményez hatásokat, tekintve, hogy meglévő telephelyről van szó.

A telephely területén természetvédelmi szempontból értékesebb növény- és állatfajok sérülésével, pusztulásával a kivitelezés időtartama alatt nem kell számolni, mivel a közvetlen hatásterület meglévő major területén, jelenleg üzemelő állattartó telepen valósul meg. Fás szárú növények kivágása nem szükséges.

A tervezett korszerűsítési munkálatok nem járnak területfoglalással, mivel az épületek, utak jelentős részben meglévők, csupán felújításuk szükséges. Fentiek következtében a biológiailag aktív felületek számottevő csökkenése sem várható.

Olyan érzékeny, veszélyeztetett állatfaj, amely egyedeinek fennmaradását a beruházás zavaró hatása veszélyeztetné, nem él a vizsgált területen.

Megvalósulási- üzemelési szakaszban

A tervezett beruházás üzemelési stádiuma is okoz kisebb volumenű terhelést a terület élővilága számára, bár a hatások nagysága a kivitelezési időszakhoz képest csökken. Az itt élő zavarástűrő állatfajok a forgalomból adódó terheléseket, az állandó emberi jelenlétet már megszokták, életfeltételeiknek számottevő megváltozása, illetve romlása ezért nem várható. A biológiailag inaktív felületek aránya nem növekszik, a beruházás területén található parkosított zöldfelületek állapota javulhat a jelenlegi állapothoz képest.

A tervezett létesítmény üzemelése során állatfajok pusztulása, sérülése következhet be gázolás esetén, amely elsősorban a madarakat és a lassú helyváltoztatásra képes kétlábú állatokat veszélyezteti. Ennek volumene az állatfajok kis száma és a forgalom kis sebessége miatt nem számottevő.

Közvetett negatív hatást jelent a tevékenységgel és a szállítással okozott optikai zavarás. Ez a káros hatás szintén időszakos, a nappali munkavégzés időtartamára korlátozódik, hatását mérsékli, hogy a beruházás jelenleg is használt majorság területén belül valósul meg.

Az üzemelés időszakában kismértékben megnövekedő légszennyező hatással kell számolni a tervezett létesítmény környezetében, amely részben a bűzhatás, részben a forgalom következménye. Ez a levegőszennyezés azonban a jelenlegi állapotokhoz képest nem jelent jelentős változást az állat- és növényvilág itt élő fajai számára.

Mivel a beruházás évtizedek óta működő állattartó telep területén valósul meg, a közeli Natura 2000 területek élővilágára nézve jelen állapothoz képest érdemi változás nem várható.

A Natura 2000 védettségű természeti területeket élőhely megszűnése, sérülése, illetve elválasztó hatás (fragmentáció) nem veszélyezteti. A madárvédelmi terület jelölőfajai számára

a telephely nem jelent élőhelyet, azok legfeljebb vándorlásuk során érinthetik a jelen állapotában is zavart, beépített területet.

Felhagyás szakaszában

A tervezett beruházás működési időtartama várhatóan több évtized – pillanatnyilag nem ismert, nem kiszámítható.

A hosszabb távon bekövetkező felhagyás után a terület valószínűsíthetően hasonló használatban marad – az élővilágot érő hatások jelentős megváltozása nem várható.

Havária esetén

Élővilág-védelmi szempontból azok a rendkívüli események érdemelnek említést, amelyek során jelentősebb környezetszennyezés jelentkezik. Ilyen események pl. balesetek, természeti katasztrófák során következhetnek be, amikor (pl. a gépjárművekből) különböző szennyező anyagok (pl. olaj, stb.) kerülhetnek ki a környezetbe. Ilyen esetben a szennyezett terület megtisztítását haladéktalanul el kell végezni: a szennyezőanyagokat össze kell gyűjteni és a területről a kijelölt hulladéklerakó helyre kell szállítani.

Élővilággal kapcsolatos intézkedések

- az egy időben biológiailag inaktív felületek arányát minimalizálni kell;
- a gyomfajok túlzott elszaporodásának megakadályozására a gyomosodó zöldfelületeket (útszéleket, telekhatár környékét stb.) rendszeresen kaszálni kell;
- fokozott figyelmet kell fordítani a telephely és a hozzá tartozó úthálózat tisztántartására, illetve pormentesítésére;
- a telephelyen belül javasolt további sövények és facsoportok kialakítása a területre jellemző őshonos fajokból, vagy azok kertészeti változataiból.

Védett természeti értékek

Az állattartó telep területe nem áll a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: TVT) 22.§ a) illetve c) pontja alapján természetvédelmi oltalom alatt, illetve nem minősül a TVT 4.§ b) pontja, valamint 15.§ (1) bekezdése szerint természeti területnek. A TVT 6.§ (3) bekezdése bevezette az egyedi tájérték fogalmát, ilyen jelenleg a területen nem található. A közvetlen hatásterület nem része a 275/2004 (X. 8.) Korm. rendeletben meghatározott Natura 2000 hálózatnak és helyi védelem alatt sem áll.

A legközelebbi országos jelentőségű védett természeti területek:

- **Vértesi TK**, kb. 1650 m-re ÉNy felé;
- **Alcsúti Arborétum TT**, kb. 8,4 km-re K felé.

A legközelebbi Natura 2000 védettségű területek:

- **Vértesi SCI és SPA** (HUDI30001), kb. 40 m-re, ÉNy felé;
- **Zámolyi-medence** (HUDI30002), kb. 3,4 km-re, D felé.

A vizsgált terület nem érinti az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 12. § (1) bekezdésében meghatározott ökológiai hálózatot, annak legközelebbi eleme (*magterület*) kb. 40 m-re kezdődik ÉNy-i irányban.

A vizsgált terület nem áll helyi védelem alatt.

A major területén, illetve annak közelében az évszázados humán használat során az eredeti élőhelyek megsemmisültek, kultúr-élőhelyekké változtak. Természeteshez közeli élőhelyek a közvetlen hatásterületen nem fordulnak elő. A telephely bekerített, területének jelentős része beépített, vagy burkolt, növényzet nélküli. A gyepfelületeket mesterségesen telepítették, ezeket rendszeresen nyírják.

A környező területekre jellemző a mezőgazdasági hasznosítás, távolabb lakóterületek, erdők is találhatóak. A telep közelében fekvő, intenzíven művelt mezőgazdasági területeket rendszeresen vegyszerezik, ezért a gyomvegetáció is viszonylag fajszegény és inkább a mezsgyékre, utak szegélyébe szorul.

A vizsgált terület növényvilágában a védett faj nem fordul elő.

A tervezett beruházás területének élőhelyei a Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer (NÉR) szerint a „Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók” (ÁNÉR 2011-kód: U4) kategóriába sorolhatók. A tervezett sertéstelepen kívül a major jelentős része is ebbe a kategóriába tartozik: ide sorolható a tervezett beruházást K-i irányból határoló telephely egésze is.

A közvetlen hatásterületet magas beépítettség, a burkolt felületek nagy aránya jellemzi. A zöldfelületek talaja nagyjából áthalmozott, több helyen a közelmúltban történt tereprendezés nyomán növényzet nélküli.

A telephelyen belül több helyen ültettek dísznövényeket, emellett több fa spontán telepedett meg a zöldfelületeken. Előfordul az akác (*Robinia pseudoacacia*), amelynek út menti idősebb példányai már száradnak, a nemesnyár (*Populus sp.*), jegenyenyár (*Populus nigra „Italica”*), néhány lucfenyő (*Picea abies*). A mezei juhart (*Acer campestre*) valószínűleg kerítések mellé sövénynek ültették egykor, de a növények több helyeken már „kikoptak”. A kerítések közelébe helyenként régebben gyümölcsfákat (*Cerasus, Prunus*) ültettek – ezek a gondozás hiányában jellemzően rossz állapotban vannak. A gondozatlan területeken több helyen megtelepedett a bodza (*Sambucus nigra*) és a gyepűrózsa (*Rosa canina*), ezen kívül mindössze néhány jezsámen (*Philadelphus coronarius*) bokor képviseli a cserjeszintet.

A lágyszárú növényzetben a vetett gyepek mellett gyomtársulások dominálnak: (betyárcóró (*Erigeron canadensis*), bürök (*Conium maculatum*), fehér mécsvirág (*Melandrium album*), fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), fehér libatop (*Chenopodium album*), fekete csucsor (*Solanum nigrum*), hamvas szeder (*Rubus caesius*), keszegsaláta (*Lactuca serriola*), mezei

katáng (*Cichorium intybus*), szőrös disznóparéj (*Amaranthus retroflexus*), egérárpa (*Hordeum murinum*), mezei aszat (*Cirsium arvense*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), réti lórom (*Rumex obtusifolius*), útszéli bogáncs (*Carduus acanthoides*), tarackbúza (*Agropyron repens*), tyúkhúr (*Stellaria media*), zöld muhar (*Setaria viridis*) stb. A ritkábban kaszált területeken nagy felületeket borít a nagy csalán (*Urtica dioica*), de több helyen előfordul a parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*) is.

A tervezett beruházástól déli irányban – a víztorony környezetében – dísznövényekkel beültetett zöldfelület található. A területet nyírt Júlián borbolya (*Berberis julianae*) sövény veszi körbe, ezen belül nyírfát (*Betula pendula*), lucfenyőt (*Picea abies*), díszalmát (*Malus sp.*) és ezüsthát (*Elaeagnus angustifolia*) ültettek, a gyepet rendszeresen kaszálják.